

C/2025/3959

20.8.2025

DOPORUČENÍ RADY,

ze dne 8. července 2025,

kterým se schvaluje národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Litvy

(C/2025/3959)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 121 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263, a zejména na článek 17 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Komise,

vzhledem k těmto důvodům:

OBEČNÁ VÝCHODISKA

- (1) Dne 30. dubna 2024 vstoupil v platnost reformovaný rámec EU pro správu ekonomických záležitostí. Základními prvky reformovaného rámce EU pro správu ekonomických záležitostí jsou nařízení (EU) 2024/1263 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu ⁽¹⁾ spolu s pozměněným nařízením Rady (ES) č. 1467/97 o postupu při nadměrném schodku ⁽²⁾ a pozměněnou směrnicí Rady 2011/85/EU o rozpočtových rámcích členských států ⁽³⁾. Tento rámec má za cíl podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reform a investic a bránit nadměrným schodkům veřejných financí. Prosazuje také odpovědnost členských států, více se zaměřuje na střednědobý horizont a stanoví rovněž účinnější a soudržnější vymáhání pravidel.
- (2) Ústředním bodem nového rámce správy ekonomických záležitostí jsou národní střednědobé fiskálně-strukturální plány, které členské státy předkládají Radě a Komisi. Tyto plány mají plnit dva cíle: i) zajistit, aby byl mimo jiné do konce období korekce veřejný dluh uveden na věrohodně sestupnou trajektorii nebo zůstal na obezřetné úrovni a aby byl schodek veřejných financí snížen pod referenční hodnotu 3 % HDP a ve střednědobém horizontu pod touto hodnotou setrval, a ii) zajistit realizaci reform a investic, které reagují na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru a řeší společné priority EU. Za tímto účelem má každý plán obsahovat střednědobý závazek týkající se dráhy čistých výdajů ⁽⁴⁾, jež účinně stanoví rozpočtové omezení po dobu trvání plánu, který se vztahuje na období čtyř nebo pěti let (v závislosti na řádné délce volebního období v členském státě). Kromě toho má plán vysvětlit, jakým způsobem členský stát zajistí realizaci reform a investic reagujících na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru, zejména v doporučeních pro danou zemi (včetně případných doporučení v souvislosti s postupem při makroekonomické nerovnováze), a jakým způsobem bude členský stát řešit společné priority Unie. Období fiskální korekce představuje období čtyř let, které může být prodlouženo až o tři roky, pokud se členský stát zaváže provést soubor relevantních reform a investic, který splňuje kritéria stanovená v nařízení (EU) 2024/1263.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 (Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁽²⁾ Nařízení Rady (EU) 2024/1264 ze dne 29. dubna 2024, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku (Úř. věst. L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>).

⁽³⁾ Směrnice Rady (EU) 2024/1265 ze dne 29. dubna 2024, kterou se mění směrnice 2011/85/EU o požadavcích na rozpočtové rámce členských států (Úř. věst. L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

⁽⁴⁾ Čisté výdaje ve smyslu článku 2 nařízení (EU) 2024/1263, tj. veřejné výdaje očištěné o i) úrokové výdaje, ii) diskreční opatření na straně příjmů, iii) výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie, iv) vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Uníí, v) cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a vi) jednorázová a jiná dočasná opatření.

- (3) Po předložení plánu Komise posoudí, zda plán splňuje požadavky nařízení (EU) 2024/1263.
- (4) Na doporučení Komise má Rada přijmout doporučení, kterým stanoví dráhu čistých výdajů dotčeného členského státu a v příslušném případě schválí soubor reformních a investičních závazků, které jsou podkladem pro prodloužení období fiskální korekce.

VÝCHODISKA TÝKAJÍCÍ SE NÁRODNÍHO STŘEDNĚDOBÉHO FISKÁLNĚ-STRUKTURÁLNÍHO PLÁNU LITVY

- (5) Litva dne 30. dubna 2025 předložila Radě a Komisi svůj národní střednědobý fiskálně-strukturální plán. K podání došlo po prodloužení lhůty stanovené v článku 36 nařízení (EU) 2024/1263, jak bylo dohodnuto s Komisí s ohledem na důvody uvedené Litvou. Toto prodloužení bylo dohodnuto, protože ve dnech 13. a 27. října 2024 se konaly celostátní parlamentní volby, po nichž následovalo několik měsíců koaličních jednání a konzultací programu nové vlády a jeho prováděcího plánu ⁽⁵⁾.

Postup před předložení plánu

- (6) Před předložení svého plánu si Litva vyžádala technické informace ⁽⁶⁾, které Komise poskytla dne 31. ledna 2025 a zveřejnila dne 30. dubna 2025 ⁽⁷⁾. Technické informace uvádějí, jaká úroveň primárního strukturálního salda v roce 2028 je nezbytná k zajištění toho, aby se schodek veřejných financí ve střednědobém horizontu udržel pod 3 % HDP a aby veřejný dluh ve střednědobém horizontu zůstal pod 60 % HDP, a to za předpokladu, že po čtyřletém období korekce nebudou přijata žádná další rozpočtová opatření. Střednědobý horizont je definován jako období deseti let po skončení období korekce. Technické informace byly vypracovány a předány Litvě ve dvou scénářích: scénáři, který zahrnuje soulad s ochranným opatřením pro odolnost schodku ⁽⁸⁾, v souladu s čl. 9 odst. 3 nařízení (EU) 2024/126, a scénáři bez tohoto ochranného opatření.

Technické informace pro Litvu stanoví, že s cílem dodržet v průběhu čtyřletého období korekce příslušná fiskální pravidla a na základě předpokladů Komise by primární strukturální saldo mělo na konci období korekce (2028) činit alespoň 0,3 % HDP (scénář bez ochranného opatření pro odolnost schodku), jak je uvedeno v následující tabulce. Pro informaci je uvedeno, že při zohlednění ochranného opatření pro odolnost schodku by primární strukturální saldo mělo na konci období korekce (2028) činit alespoň 0,3 % HDP. Pro Litvu, která je způsobilá obdržet technické informace, však ochranné opatření pro odolnost schodku není požadováno.

Tabulka 1: Technické informace, které Komise poskytla Litvě

Poslední rok období korekce	2028
Minimální výše primárního strukturálního salda (v % HDP), scénář bez ochranného opatření pro odolnost schodku	0,3
<i>Pouze pro informaci:</i> Minimální výše primárního strukturálního salda (v % HDP), scénář s ochranným opatřením pro odolnost schodku	0,3

Zdroj: Výpočty Komise.

⁽⁵⁾ Plán provádění vládního programu je akční plán, který stanoví jasné kroky a termíny pro realizaci cílů vládního programu.

⁽⁶⁾ Předběžné pokyny předané členským státům a Hospodářskému a finančnímu výboru zahrnují technické informace i) bez prodloužení období korekce i s ním (na čtyři roky a na sedm let) a ii) včetně ochranného opatření pro odolnost schodku i bez něj. Zahrnují rovněž hlavní výchozí podmínky a základní předpoklady použité v rámci Komise pro střednědobé projekce veřejného dluhu. Technické informace byly vypočteny na základě metodiky popsané v *Monitoru udržitelnosti dluhu 2023* vypracovaném Komisí (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_cs). Vychází z prognózy Evropské komise z podzimu 2024 a jejího střednědobého prodloužení do roku 2033, přičemž dlouhodobý růst HDP a náklady na stárnutí obyvatelstva jsou v souladu se Zprávou o stárnutí obyvatelstva 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_cs) vypracovanou společně Komisí a Radou.

⁽⁷⁾ https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_cs#Lithuania.

⁽⁸⁾ Ochranné opatření pro odolnost schodku stanovené v článku 8 nařízení (EU) 2024/1263 stanoví, že roční zlepšení primárního strukturálního salda činí 0,4 procentního bodu HDP (nebo v případě prodloužení období korekce 0,25 procentního bodu HDP), dokud se strukturální schodek nesníží pod 1,5 % HDP.

- (7) V souladu s článkem 12 nařízení (EU) 2024/1263 vedly Litva a Komise v dubnu 2025 technický dialog. Dialog se soustředil na dráhu čistých výdajů, kterou Litva plánuje, související předpoklady (zejména deflátor HDP, tempo růstu potenciálního HDP, vnitřní dynamika dluhu, podíl dlouhodobého dluhu, který je každý rok splatný, a dlouhodobé úrokové sazby) a dopad údajů o plnění rozpočtu za rok 2024 – z nichž Eurostat dne 22. dubna 2025 zveřejnil statistiku schodku a dluhu veřejných financí – ve srovnání s informacemi, z nichž vycházejí technické informace, jakož i na plánované provádění reforem a investic reagujících na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru a společné priority Unie v oblasti spravedlivé ekologické a digitální transformace, sociální a hospodářské odolnosti, energetické bezpečnosti a budování obranných schopností.
- (8) Od listopadu 2024 do února 2025 Litva v souladu s čl. 11 odst. 3 a čl. 36 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2024/1263 podle informací, které poskytla ve svém plánu, vedla konzultace s občanskou společností, sociálními partnery, regionálními orgány a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami.
- (9) Národní kontrolní úřad vykonávající funkci fiskální instituce vydal stanovisko k makroekonomické prognóze, která je základem víceleté dráhy čistých výdajů. Národní kontrolní úřad makroekonomickou prognózu schválil a dospěl k závěru, že vychází z důvěryhodných makroekonomických předpokladů a je v souladu s prognózami připravenými úřadem.
- (10) Plán byl ve vnitrostátním parlamentu předložen výboru pro evropské záležitosti a poté jej dne 30. dubna 2025 schválila litevská vláda.

Další související procesy

- (11) Dne 25. října 2024 předložila Litva svůj návrh rozpočtového plánu na rok 2025. Komise přijala stanovisko k tomuto návrhu rozpočtového plánu dne 26. listopadu 2024⁽⁹⁾.
- (12) Dne 2. května 2025 požádala Litva o aktivaci národní únikové doložky s cílem zohlednit vyšší výdaje na obranu v souladu s čl. 26 odst. 1 nařízení (EU) 2024/1263 a v návaznosti na sdělení Komise (C(2025) 2000 final) ze dne 19. března 2025. Dne 8. července 2025 Rada na doporučení Komise doporučení o aktivaci národní únikové doložky pro Litvu přijala⁽¹⁰⁾.
- (13) Dne 21. října 2024 vydala Rada sérii doporučení pro Litvu v rámci cyklu evropského semestru 2024⁽¹¹⁾. Dne 8. července 2025 vydala Rada sérii doporučení pro Litvu v rámci cyklu evropského semestru 2025⁽¹²⁾.

SHRNUTÍ PLÁNU A JEHO POSOUZENÍ KOMISÍ

- (14) V souladu s článkem 16 nařízení (EU) 2024/1263 posoudila Komise plán takto:

Souvislosti: makroekonomická a fiskální situace a výhled

- (15) Hospodářská činnost v Litvě vzrostla v roce 2024 o 2,8 %, a to díky silnému nárůstu soukromé spotřeby a dynamickému vývozu služeb a navzdory poklesu investic. Podle prognózy Evropské komise z jara 2025 se očekává, že v roce 2025 ekonomika poroste o 2,8 % díky zrychlení růstu spotřeby a mírnému oživení investic. V roce 2026 by měl růst reálného HDP zrychlit na 3,1 % v důsledku posílení růstu investic. V horizontu prognózy (tj. 2025–2026) se očekává mírné zvýšení růstu potenciálního HDP v Litvě z 2,7 % v roce 2024 na 2,8 % v roce 2025, načež v roce 2026 zpomalí na 2,2 %, a to v důsledku přirozeného úbytku obyvatelstva a snížení počtu osob v Litvě, které prchají před válkou na Ukrajině. Míra nezaměstnanosti v roce 2024 činila 7,1 % a podle prognózy Komise dosáhne v roce 2025 hodnoty 6,8 % a v roce 2026 hodnoty 6,6 %. Předpokládá se, že inflace (deflátor HDP) vzroste z 3,4 % v roce 2024 na 3,6 % v roce 2025 a v roce 2026 zase klesne na 2,4 %.

⁽⁹⁾ Stanovisko Komise k návrhu rozpočtového plánu Litvy, 26.11.2024, C(2024) 9058 final.

⁽¹⁰⁾ Doporučení Rady ze dne 8. července 2025, kterým se Litvě umožňuje odchýlit se od maximálních temp růstu čistých výdajů stanovených Radou podle nařízení (EU) 2024/1263 (aktivace národní únikové doložky) (Úř. věst. C, C/2025/3969, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3969/oj>).

⁽¹¹⁾ Doporučení Rady ze dne 21. října 2024 k hospodářské a rozpočtové politice, politice zaměstnanosti a strukturální politice Litvy, Úř. věst. C 6822, 29.11.2024.

⁽¹²⁾ Doporučení Rady, ze dne 8. července 2025, k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Litvy, Úř. věst. C, C/2025/3989, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3989/oj>.

- (16) Pokud jde o fiskální vývoj, schodek veřejných financí Litvy v roce 2024 činil 1,3 % HDP. Podle prognózy Evropské komise z jara 2025 by se měl v roce 2025 zvýšit na 2,3 % HDP a v roce 2026 se při nezměněné politice ustálit na 2,3 %. Veřejný dluh na konci roku 2024 představoval 38,2 % HDP. Na základě prognózy Evropské komise z jara 2025 se předpokládá, že poměr dluhu k HDP se na konci roku 2025 zvýší na 41,2 % HDP a na konci roku 2026 na 43,9 %. Fiskální prognóza Komise nezohledňuje politické závazky ve střednědobých plánech jako takové, dokud nejsou podloženy důvěryhodně oznámenými a dostatečně specifikovanými konkrétními politickými opatřeními.

Dráha čistých výdajů a hlavní makroekonomické předpoklady v plánu

- (17) Národní střednědobý fiskálně-strukturální plán Litvy se vztahuje na období 2025–2029 a zahrnuje fiskální korekci v délce čtyř let.
- (18) Plán obsahuje veškeré informace požadované v článku 13 nařízení (EU) 2024/1263.
- (19) Plán představuje závazek k dráze čistých výdajů uvedené v tabulce 2, která odpovídá průměrnému růstu čistých výdajů v období 2025–2029 ve výši 5,0 % a v období korekce 2025–2028 ve výši 5,2 %.
- (20) Těmto technickým informacím (za předpokladu lineárního postupu korekce) odpovídá průměrný růst čistých výdajů v období 2025–2029 o 4,2 % a v období 2025–2028 o 4,3 %. Dráha čistých výdajů stanovená v plánu by měla na konci období korekce (2028) vyústit v primární strukturální saldo ve výši 0,3 % HDP. To odpovídá minimální úrovni primárního strukturálního salda v roce 2028 ve výši 0,3 % HDP, kterou uvedla Komise v technických informacích dne 31. ledna 2025.
- (21) Plán předpokládá snížení růstu potenciálního HDP na 1,8 % v roce 2029 (z 2,8 % v roce 2024). Kromě toho se v plánu očekává, že tempo růstu deflátoru HDP se v roce 2025 zvýší na 3,4 % (z 2,8 % v roce 2024) a poté se sníží na 2,5 % v roce 2028 a 2029.

Tabulka 2: Dráha čistých výdajů a hlavní předpoklady v plánu Litvy

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Průměr za dobu platnosti plánu 2025–2029	Průměr za období korekce 2025–2028
Růst čistých výdajů (roční, v %)	není relevantní	6,1	5,2	4,8	4,5	4,3	5,0	5,2
Růst čistých výdajů (kumulativní, vůči zákl. roku 2024, v %)	není relevantní	6,1	11,6	17,0	22,3	27,5	není relevantní	není relevantní
Růst potenciálního HDP (v %)	2,8	2,5	2,3	2,1	2,0	1,8	2,2	2,2
Inflace (růst deflátoru HDP) (v %)	2,8	3,4	2,8	2,6	2,5	2,5	2,8	2,8

Zdroj: střednědobý fiskálně-strukturální plán Litvy a výpočty Komise.

Dopady závazků plánu týkajících se čistých výdajů na veřejný dluh

- (22) Pokud se dráha čistých výdajů stanovená v plánu a výchozí předpoklady naplní, veřejný dluh by se podle plánu postupně zvýšil z 38,5 % v roce 2024 na 43,7 % HDP na konci období korekce (2028), jak je uvedeno v následující tabulce. Po korekci se plánuje mírné snižování veřejného dluhu do roku 2031, po němž bude ve střednědobém horizontu následovat opětovný nárůst až na 48,4 % v roce 2038.

Tabulka 3: Vývoj veřejného dluhu a salda veřejných financí v plánu Litvy

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2038
Veřejný dluh (v % HDP)	38,5	41,0	42,5	43,5	43,7	43,2	48,4
Saldo veřejných financí (v % HDP)	- 1,3	- 1,3	- 1,3	- 1,3	- 1,2	- 1,4	- 3,0

Zdroj: střednědobý fiskálně-strukturální plán Litvy.

Podle plánu se tedy veřejný dluh ve střednědobém horizontu udrží pod referenční hodnotou 60 % HDP uvedenou ve Smlouvě. Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu je tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu v souladu s požadavky na dluh stanovenými v čl. 16 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263.

Dopady závazků plánu týkajících se čistých výdajů na saldo veřejných financí

- (23) Na základě dráhy čistých výdajů a předpokladů plánu se schodek veřejných financí sníží z 1,3 % HDP na 1,2 % HDP na konci období korekce (2028). Podle plánu tedy schodek veřejných financí na konci období korekce (2028) nepřekročí referenční hodnotu 3 % HDP.
- (24) Kromě toho schodek veřejných financí nepřekročí 3 % HDP v průběhu deseti let po období korekce (tj. do roku 2038). Na základě politických závazků a makroekonomických předpokladů plánu je tudíž dráha čistých výdajů uvedená v plánu v souladu s požadavky na schodek stanovenými v čl. 16 odst. 2 nařízení (EU) 2024/1263.

Makroekonomické předpoklady plánu

- (25) Plán vychází ze souboru předpokladů, který se liší od předpokladů Komise, jež byly Litvě předány dne 31. ledna 2025. Zejména se v plánu jako datum uzávěrky pro údaje a další informace zohledňované v makroekonomických projekcích používá 28. únor 2025. Pokud jde o rozpočtové projekce, plán zohledňuje nejnovější údaje o plnění rozpočtu za rok 2024 v absolutním vyjádření, které zveřejnil Eurostat v dubnu 2025, avšak u nominálního HDP pracuje s hodnotou ke staršímu datu uzávěrky 28. února 2025. Kromě pozdního data uzávěrky pro údaje a dalších informace plán používá také rozdílné předpoklady pro dalších devět proměnných, konkrétně pro potenciální HDP, deflátor HDP, implicitní úrokové míry a tržní úrokové sazby, elasticitu příjmů pro rok 2025, vnitřní dynamiku dluhu a jednorázová opatření a strukturu a profil splatnosti dluhu. Tyto rozdíly v předpokladech je třeba pečlivě posoudit, zejména vzhledem k tomu, že průměrný růst čistých výdajů v plánu je vyšší než hodnota vyplývající z technických informací. Níže jsou uvedeny rozdíly v předpokladech s významným dopadem na průměrný růst čistých výdajů spolu s posouzením každého rozdílu samostatně.

— Plán vychází z novějších statistických údajů a odhadů makrofiskálních proměnných za rok 2024. Tento rozdíl je řádně odůvodněn, neboť zohledňuje novější informace. Zejména schodek veřejných financí se ukázal být nižší, než se předpokládalo v technických informacích Komise, což znamená lepší výchozí rozpočtovou pozici. To přispívá k tomu, že průměrný růst čistých výdajů během doby platnosti plánu je vyšší než podle předpokladů Komise.

- Plán používá vyhlazený růst potenciálního produktu, což rovněž přispívá k vyššímu průměrnému růstu čistých výdajů během platnosti plánu ve srovnání s předpoklady Komise. Možnost použít alternativní předpoklady potenciálního růstu stanoví čl. 36 odst. 1 písm. f) nařízení (EU) 2024/1263 za předpokladu, že kumulativní růst v horizontu projekcí (tj. do roku 2038) je v zásadě v souladu s předpoklady Komise, což v případě předmětného plánu platí. Tento předpoklad se proto jeví být řádně odůvodněný.
- Plán používá aktualizovanou konvergenční hodnotu deflátoru HDP založenou na tržních očekáváních. Plán rovněž předpokládá mírně nižší deflátor HDP pro rok 2025 a poněkud vyšší pro rok 2026 ve srovnání s předpoklady Komise. To přispívá k vyššímu průměrnému růstu čistých výdajů během doby platnosti plánu. Rozdíly jsou částečně způsobeny novějšími informacemi, zejména vývojem inflace spotřebitelských cen v prvních měsících roku 2025, obzvláště u cen energií a potravin. Plán naopak předpokládá rychlejší konvergenci ke konvergenční hodnotě ve srovnání s tím, co by vyplývalo z lineárního konvergenčního pravidla, čímž se částečně vyrovnává dopad ostatních rozdílů v předpokladech o deflátoru HDP na maximální růst čistých výdajů. Ačkoli předpoklad deflátoru pro rok 2026 nezohledňuje deflační vývoj na komoditních trzích od dubna 2025, spolu s prudším poklesem v letech 2027–2028 se rozdíl v předpokladu deflátoru HDP považuje za řádně odůvodněný.
- Závazek čistého růstu výdajů uvedený v plánu na rok 2025 znamená, že Litva předpokládá pro uvedený rok vyšší než jednotkovou elasticitu příjmů. To přispívá k tomu, že průměrný růst čistých výdajů během doby platnosti plánu je vyšší než podle předpokladů Komise. Tento předpoklad není v souladu se společným rámcem pro analýzu udržitelnosti dluhu.
- Plán používá opatrnější předpoklady ohledně implicitních a tržních úrokových sazeb a vnitřní dynamiky dluhu než technické informace Komise. To přispívá k nižšímu průměrnému růstu čistých výdajů v horizontu plánu. Tento rozdíl je motivován obezřetnou rozpočtovou politikou, a je proto řádně odůvodněn.

Zbývající rozdíly v předpokladech nemají ve srovnání s předpoklady Komise na průměrný růst čistých výdajů významný dopad. Celkově lze říci, že dopad opatrnějšího předpokladu o úrokových sazbách a vnitřní dynamice dluhu na průměrný růst čistých výdajů vyrovnává dopad odlišného předpokladu o elasticitě příjmů v roce 2025. To zase znamená, že rozdíl mezi dráhou čistých výdajů v plánu a výdaji, které jsou v souladu s technickými informacemi, je vysvětlen předpoklady, které Komise považuje za řádně odůvodněné. Celkově všechny rozdíly v předpokladech společně vedou v plánu k průměrnému růstu čistých výdajů, který je vyšší než průměrný růst čistých výdajů vyplývající z technických informací. Na základě výše uvedeného posouzení plán splňuje požadavek čl. 13 písm. b) nařízení (EU) 2024/1263. Komise zohlední výše uvedené posouzení předpokladů plánu při budoucím posuzování souladu s dráhou čistých výdajů.

Fiskální strategie plánu

- (26) Podle orientační fiskální strategie uvedené v plánu budou závazky týkající se čistých výdajů realizovány prostřednictvím omezování výdajů, jakož i diskrečního zvyšování příjmů. Fiskální strategie zahrnuje změny daňové politiky zaměřené na zlepšení progresivity daně z příjmů fyzických osob, podporu investic prostřednictvím revize daně z příjmů právnických osob, rozšíření daňové základny a omezení daňových úniků prostřednictvím inteligentnější správy a mezinárodní spolupráce. Kromě toho klade důraz na budoucí úspory ve veřejném sektoru prostřednictvím sestavování rozpočtu s nulovým základem, snižování výdajů s nízkou prioritou a každoročních přezkumů veřejných výdajů s cílem zvýšit efektivitu a umožnit přesun prostředků do oblastí s vyšší prioritou, jako je například obrana státu. Specifikace politických opatření, která mají být přijata, musí být potvrzena nebo upravena a vyčíslena v ročních rozpočtech. Některá opatření byla specifikována v rozpočtu na rok 2025 přijatém vnitrostátním parlamentem dne 19. prosince 2024, zatímco další by měla být potvrzena v nadcházejících rozpočtech. Mezi opatření plánovaná na rok 2025 patří na straně příjmů s pozitivním fiskálním dopadem zvýšení spotřebních daní, především ze znečišťujících paliv, a zvýšení sazby daně z příjmů právnických osob. Úpravy osvobození od daně z příjmů fyzických osob (nezdaniitelné částky) budou mít za účinek snížení příjmů. Na straně výdajů se plánuje zvýšení výdajů na platy ve veřejné správě, obranu a důchody. Současně v plánu existují rizika pro provádění orientační fiskální strategie, neboť další konkrétní opatření ještě nebyla vypracována, úroveň dodatečných příjmů plynoucích z opatření pro boj proti daňovým únikům je obecně obtížné předvídat a je třeba vytvořit dodatečný fiskální prostor pro zvýšení prostředků na financování zdravotní péče, sociální ochrany a dalších veřejných služeb, jak rovněž doporučila Rada.

Reformní a investiční záměry v plánu reagující na hlavní výzvy zjištěné v kontextu evropského semestru a zaměřené na společné priority Unie

- (27) Plán popisuje politické záměry týkající se reformy a investic, jejichž cílem je reagovat na hlavní výzvy zjištěné v rámci evropského semestru, zejména v doporučeních pro danou zemi, a řešit společné priority Unie. Plán obsahuje přibližně 60 reform a investic, z nichž jedenáct je finančně podporováno z Nástroje pro oživení a odolnost a 27 z fondů politiky soudržnosti. Reformy a investice plánu vycházejí ze stávajícího vládního strategického dokumentu („Plán provedení devatenáctého vládního programu Litevské republiky“).
- (28) Pokud jde o společnou prioritu, již je spravedlivá ekologická a digitální transformace, včetně klimatických cílů stanovených v nařízení (EU) 2021/1119, plán zahrnuje reformy a investice zaměřené na zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energie zajištěním jejich začlenění do elektrických rozvodných sítí, na zvýšení energetické účinnosti systémů dálkového vytápění, ohřevu vody a chlazení a na rozvoj dobíjecí a čerpací infrastruktury pro alternativní paliva. Plán rovněž popisuje opatření na podporu dekarbonizace litevského průmyslu a zlepšení pobídek pro účinnější předcházení vzniku odpadů, nakládání s nimi a využívání druhotných surovin. V neposlední řadě plán popisuje také opatření s cílem v rámci rozšiřování pokrytí země ultrarychlým širokopásmovým připojením navrhnout mobilní infrastrukturu potřebnou pro provoz na území nejméně pěti litevských krajů. Tato a další opatření v plánu přispívají k provádění doporučení pro danou zemi z let 2023, 2022, 2020 a 2019 týkajících se zmírňování změny klimatu a udržitelnosti, zejména dekarbonizace a rozšiřování výroby energie z obnovitelných zdrojů, ale také energetické účinnosti a rozvoje udržitelné dopravy. Tato opatření rovněž přispívají k plnění doporučení pro danou zemi v oblasti rozšiřování širokopásmového připojení s velmi vysokou kapacitou.
- (29) Pokud jde o společnou prioritu, již je sociální a hospodářská odolnost, včetně evropského pilíře sociálních práv, plán obsahuje reformy a investice zaměřené na úpravu režimu valorizace základních částek sociálních dávek, aby lépe odrážely vývoj cen a průměrných mezd, úpravu valorizace důchodů ze sociálního pojištění, zlepšení realizace opatření na podporu zaměstnanosti, zavedení udržitelného modelu financování vzdělávání dospělých založeného na rozpočtu a rozvoj sítě regionálních kariérních středisek v celé zemi. Plán rovněž zahrnuje reformy a investice zaměřené na zavedení požadavků týkajících se kvality sociálního bydlení a na definování, zavádění, uplatňování a udržování požadavků týkajících se kvality sociálních služeb. Cílem plánu je také zlepšit přístup ke zdravotní péči a její kvalitu, snížit nedostatek zdravotnických pracovníků a posílit prevenci nemocí. Tyto reformy a investice přispívají k plnění doporučení pro danou zemi z let 2024, 2023, 2022, 2020 a 2019, pokud jde o zlepšení plánování a poskytování sociálních služeb, zlepšení provádění aktivních politik na trhu práce, posílení odolnosti zdravotnického systému, jakož i snížení nerovnosti, chudoby a sociálního vyloučení.
- (30) Pokud jde o společnou prioritu, již je energetická bezpečnost, plán zahrnuje dokončení strategického projektu propojení mezi Litvou a Polskem „Harmony Link“ a posílení odolnosti energetických systémů ve strategických lokalitách prostřednictvím instalace protidronových systémů, skladovacích zařízení nebo výstavby bezpečnostních zdí. Tyto reformy a investice přispívají k plnění doporučení pro danou zemi z roku 2023 v oblasti energetické bezpečnosti.
- (31) Pokud jde o společnou prioritu obranných schopností, plán obsahuje reformy a investice do rozvoje národní pěchotní divize a jejích podpůrných vojenských jednotek, do rozvoje nezbytné infrastruktury pro umístění německé brigády v Litvě, do posílení litevského obranného průmyslu a do podpory vědecko-technického pokroku.
- (32) Plán obsahuje informace o soudržnosti a v příslušných případech též komplementaritě s fondy politiky soudržnosti a s plánem pro oživení a odolnost Litvy. Plán zahrnuje opatření z plánu pro oživení a odolnost, jako je zavádění výroby obnovitelných paliv a rozvoj infrastruktury pro jejich využití v odvětví dopravy nebo zlepšení opatření na podporu zaměstnanosti. Plán rovněž podporuje stejné cíle jako plán pro oživení a odolnost.
- (33) Plán má za cíl přispět ke splnění potřeb Litvy v oblasti veřejných investic souvisejících se společnými prioritami Unie. Investiční potřeby se převážně týkají investic uvedených v části věnované reformám a investicím. Pokud jde o obranu, plán vysvětluje, že litevská Rada obrany státu vyjádřila ambici vyčlenit v letech 2026–2030 na obranu 28 miliard EUR, což odpovídá 5–6 % HDP ročně. To je nad referenčním cílem NATO, který činí 2 % HDP.

Závěr posouzení Komise

(34) Celkově Komise zastává názor, že plán Litvy splňuje požadavky nařízení (EU) 2024/1263.

CELKOVÝ ZÁVĚR RADY

- (35) Rada vítá střednědobý fiskálně-strukturální plán Litvy a má za to, že jeho plné provedení by přispělo k zajištění zdravých veřejných financí a k podpoře udržitelnosti veřejného dluhu, jakož i udržitelného a inkluzivního růstu.
- (36) Rada bere na vědomí posouzení plánu ze strany Komise. Vyzývá ji však, aby posouzení budoucích plánů předložila v samostatném dokumentu, mimo doporučení Komise pro doporučení Rady.
- (37) Rada bere na vědomí posouzení Komise týkající se dráhy čistých výdajů a hlavních makroekonomických předpokladů v plánu, a to i ve vztahu k předběžným pokynům Komise, jakož i dopadů dráhy čistých výdajů plánu na schodek veřejných financí a veřejný dluh. Bere na vědomí posouzení Komise, že makroekonomické a fiskální předpoklady, ačkoli se v některých případech liší od jejích předpokladů, a to i pokud jde o zohlednění aktualizovaných makroekonomických a fiskálních dat, jsou celkově řádně odůvodněny a podloženy řádnými ekonomickými argumenty. Rada bere na vědomí obecnou fiskální strategii plánu a rizika spojená s výhledem, která by mohla ovlivnit naplnění makroekonomického scénáře a výchozích předpokladů a realizaci dráhy čistých výdajů plánu. Vítá skutečnost, že byl plán představen Parlamentu. Rada rovněž konstatuje, že geopolitická rizika mohou vyvíjet tlak na výdaje na obranu.
- (38) Rada očekává, že bude Litva připravena svou fiskální strategii podle potřeby upravit, aby byla zajištěna realizace dráhy čistých výdajů. Je odhodlána pozorně sledovat hospodářský a fiskální vývoj, včetně vývoje, z něhož scénář plánu vychází.
- (39) Rada má za to, že před příštím kolem fiskálního dohledu jsou zapotřebí další jednání s cílem dospět ke společnému porozumění, pokud jde o důsledky kumulativního tempa růstu čistých výdajů pro roční dohled.
- (40) Rada bere na vědomí popis Komise týkající se reformy a investičních potřeb a záměrů reagujících na hlavní výzvy zjištěné v kontextu evropského semestru a zdůrazňuje, že je důležité zajistit realizaci těchto reform a investic. Na základě zpráv předložených Komisí Rada tyto reformy a investice posoudí a v rámci evropského semestru bude sledovat jejich provádění.
- (41) Rada se zájmem očekává roční zprávy Litvy o pokroku, které budou obsahovat zejména informace o pokroku při plnění dráhy čistých výdajů stanovené Radou a provádění širších reform a investic v rámci evropského semestru.
- (42) V souladu s článkem 17 nařízení (EU) 2024/1263 by Rada měla Litvě doporučit dráhu čistých výdajů stanovenou v plánu,

DOPORUČJE Litvě:

1. Zajistit, aby růst čistých výdajů nepřekročil maximální hodnoty stanovené v příloze I tohoto doporučení.

V Bruselu dne 8. července 2025.

Za Radu
předsedkyně
S. LOSE

PŘÍLOHA

Maximální tempo růstu čistých výdajů
(roční a kumulativní tempo růstu v nominálním vyjádření)

Litva

Roky		2025	2026	2027	2028	2029
Tempo růstu (%)	roční	6,1	5,2	4,8	4,5	4,3
	kumulativní (*)	6,1	11,6	17,0	22,3	27,5

(*) Kumulativní tempo růstu je vypočteno vůči základnímu roku 2024. Používá se při ročním monitorování souladu *ex-post* na kontrolním účtu.